

Street • Tel Aviv, Israel
Tel:
Fax:
@sfard.co.il

• תל אביב •
טלפון:
פקס:
@sfard.co.il

Michael Sfar, Adv.
Emily Schaeffer Omer-Man, Adv.
Michal Pasovsky, Adv.
Sophia Brodsky, Adv.

מיכאל ספרד, עו"ד
אמילי שפר עומר-מן, עו"ד
נוכל פסובסקי, עו"ד
סופיה ברודסקי, עו"ד

15/01/18

לכבוד:

פרופ' שלמה מור יוסף
מנכ"ל רשות האוכלוסין וההגירה
באמצעות פקס מס':

העתק: עו"ד דניאל סלומון, יועמ"ש רשות האוכלוסין וההגירה, באמצעות פקס מס':

הנדון: בחינה מחודשת של מעמדו בישראל של מרשנו, מר עומר שאקר

טיעונים מטעם מרשינו מר שאקר וארגון Human Rights Watch

סימוכין: מכתבך מיום 16.11.17 (נתקבל במשרדנו ביום 26.11.17); מכתבנו מיום 27.11.17; מכתבך מיום 7.12.17; מכתבנו מיום 10.12.17; מכתבך מיום 12.12.17

שלום רב,

א. הרקע הרלבנטי

1. מרשנו שבנדון, מר עומר שאקר (להלן: "מר שאקר") הינו אזרח אמריקאי העובד כמומחה בכיר במרשנו הנוסף - ארגון זכויות האדם הבינלאומי הנודע Human Rights Watch (להלן: "הארגון" או HRW).
2. כידוע לך, מר שאקר שוהה בישראל באשרת עבודה ב/1 שהיא תולדה של היתר העסקה אשר הונפק ביום 12.3.17 ל- HRW להעסקתו כעובד תושב חוץ בענף מומחים, בהתאם ל"נוהל הטיפול בבקשות למתן היתר העסקה ורישיון שהייה ועבודה למומחים זרים" (נוהל מס' 0041.3.5). תוקף האשרה הינו לשנה ועד ליום 31.3.18.
3. במכתבך שבסימוכין מיום 16.11.17 הודעתם לנו על החלטתכם לבצע בחינה מחדש של מעמדו של מרשנו. ההחלטה לקיים בחינה מחודשת בעיצומה של התקופה לה ניתנו היתר ההעסקה ואשרת העבודה, התקבלה, כך הבהרת במכתבך, בעקבות עתירה של ארגון "שורת הדין" ולנוכח מידע שלטענתכם הגיע אליכם על היותו של מרשנו "תומך באופן אקטיבי ומתמשך באסטרטגיה הקוראת לחרם, משיכת השקעות, והטלת סנקציות על ישראל, מתקופת היותו סטודנט ועד לתקופה הנוכחית".
4. להזכירך, ביום 27.11.17 פנינו אליך בבקשה לקבל את כלל החומרים שהיו על שולחנו של שר הפנים בעת קבלת החלטתו לבחון מחדש את מעמדו של מרשנו בישראל, וזאת על מנת לאפשר למרשנו לממש את זכותו להגשת תגובתו לטעמי ההחלטה. ביום 7.12.17 אכן התקבלו החומרים האמורים במשרד הח"מ והן כללו שני מסמכים בלבד:

א. דו"ח של המשרד לעניינים אסטרטגיים המבוסס ככל הנראה על התחקות אחר התבטאויות מרשנו ברשתות החברתיות, ומספר תוצאות שהעלה חיפוש google של שמו;

ב. המלצת המשרד לעניינים אסטרטגיים המתבססת על החקירה הנ"ל, לשלול את אשרת העבודה של מרשנו, וזאת על אף ההתרעה של משרד החוץ (התרעה אותה לא קיבלנו לידינו והיא רק מוזכרת בהמלצת המשרד לעניינים אסטרטגיים) בדבר הנזק הבינלאומי התקשורתי והדיפלומטי הכבד שהדבר יגרור.

5. לאחר בחינת החומר להלן תגובתנו.

6. בטרם נכנס לעובי הקורה נבקש להזכיר כי מר שאקר קיבל ויזה בהתאם וכעניין כרוך בהיתר שניתן לארגון כדי להעסיקו; כי מר שאקר הינו **עובד הארגון ונציגו בישראל**; וכי לאור אלה שיקול הדעת האם לאשרר או לשלול את האשרה אמורה להתקבל על בסיס בחינה של פעילותו של הארגון ושל מר שאקר כנציגו בלבד וכי כל שיקול אחר שיחדור להחלטה יהיה שיקול זר ופסול.

7. עוד נבקש להזכיר כי העובדות המצויינות בדו"ח המשרד לעניינים אסטרטגיים, שכאמור כולם מבוססים על מידע גלוי ופומבי, נוגעים להתרחשויות שאירעו בטרם התקבלה ההחלטה להעניק את ההיתר והאשרה וכי יש להניח לפיכך שהעובדות הללו היו ידועות למשרד הפנים.

ב. הארגון

8. כאמור, מרשנו הינו אזרח אמריקאי, אשר שוהה בישראל כחלק מעבודתו כמומחה בארגון זכויות האדם HRW וכנציגו בישראל ובשטחים הכבושים האשרה מושא הליך זה נתקבלה לבקשת הארגון.

9. נזכיר ש-HRW הינו אחד מארגוני זכויות האדם הגדולים, הוותיקים והחשובים הפועלים כיום בעולם. הארגון מקיים מערך מחקר נרחב המבוסס על אנשי מקצוע המתעדים הפרת זכויות אדם בכל רחבי הגלובוס. משרדי הנהלת HRW ממוקמים בניו יורק ולארגון משרדים רשומים ב-24 מדינות בעולם, ובתוך כך בלבנון, ירדן ותוניסיה. בסה"כ לארגון נוכחות תחקירית ב-36 מדינות, בהן גם מדינות עם משטר דיקטטורי ושלחן רקורד קשה ביותר של הפרת זכויות אדם. מדי שנה מפרסם הארגון למעלה מ-100 דו"חות ופרסומים נוספים על מצב זכויות האדם בכ-90 מדינות שונות. הפרסומים השונים של HRW מסוקרים באופן קבוע על ידי התקשורת הבינלאומית והמקומית, וחוקריו מנהלים קשר רציף עם עיתונאים בכל הנוגע לעבודתם. כחלק מהעבודה השוטפת של הארגון אנשיו נפגשים עם נציגי ממשלות, עם גופי או"ם, עם גופים בינלאומיים ועם מוסדות פיננסיים ותאגידים מסחריים. בנוסף תחקירני הארגון נפגשים עם קרבנות של הפרת זכויות אדם ומתעדים פרקטיקות ומדיניות של ממשלות וגם של ישויות שאינן מדינתיות המפירות זכויות אדם.

10. בשל פעילותו זו המביאה מידי שנה לתודעה של מיליוני בני אדם ברחבי העולם מידע אמין וחשוב על המתרחש בתחום זכויות האדם, פעילות שכאמור מבוצעת גם במתארים בלתי דמוקרטיים בעליל ולעיתים תוך סיכונים עצומים לתחקירני הארגון, ובזכות מקצועיותו חסרת הפרשות, נהנה הארגון

ממוניטין עצום ואף זכה בשורה של פרסים בהם פרס נובל לשלום בשנת 1997, בזכות חלקו המרכזי של הארגון כאחד ממייסדי הקמפיין הבינלאומי לאסור את השימוש במוקשים.

11. פעילותו הענפה של הארגון נעשית באמצעות 18 חטיבות מחקר שאחת מהן, חטיבת המזרח התיכון וצפון אפריקה, אחראית על כל 19 המדינות באזור וביניהן ישראל והשטחים הכבושים שבשליטתה. בממוצע, פעילות הארגון הנוגעת לישראל מכסה פחות מאחוז אחד מתקציבו הכולל. מבין 238 הדיווחים על הפרות זכויות אדם שפרסם הארגון בתקופה שבין יולי 2015 עד יולי 2017, 10 היו דיווחים על הפרות זכויות אדם שבוצעו לכאורה על-ידי ישראל. לשם השוואה, במהלך אותה תקופה פרסם הארגון 31 דיווחים על הפרת זכויות אדם שבוצעו בסוריה ו-34 דיווחים על הפרות שבוצעו בעיראק. הנושאים בהם עסק הארגון כללו בין היתר את תפועת ההתעללויות בהן נוהג ארגון דעאש כולל אלימות מינית, אונס ועינויים; התקפות נשק כימי על-ידי כוחות הממשל הסוריים בחלב; שיטת האפוטרופסות בערב הסעודית; עינויים במצרים; תקיפות אוויריות בתימן על ידי קואליציה בראשות סעודיה והוצאות להורג באיראן. נציין כי התקשורת הישראלית מסקרת לעתים קרובות את דיווחי הארגון האמורים.

12. כחלק מפעילות הארגון באזורנו, תחקירנו בוחנים את מצב זכויות האדם בישראל ובשטחים הכבושים - הן בגדה המערבית והן ברצועת עזה. זהו תפקידו של מרשנו מר שאקר, אשר הינו מומחה לזכויות אדם בעל ניסיון עשיר בתחקירים בתחום ואף השכלה משפטית רלבנטית. הארגון מכסה את ישראל והשטחים הכבושים כמעט שלושה עשורים, במהלכם לאנשי הארגון הייתה גישה הן לישראל והן לגדה המערבית, אם כי לא לעזה. כחלק מעבודתם באזורנו נציגי הארגון נפגשים עם נציגים רשמיים של מדינת ישראל וביניהם נציגים של הצבא, המשטרה ומשרד החוץ. בשנת 2016 ביקש משרד החוץ מהארגון להתערב במקרה אשר כלל הפרת זכויות אדם של אזרחים ישראלים, והארגון נענה לבקשה זו. נוכחותם של אנשי הארגון במדינה מקלה על גישתם של קורבנות של הפרות זכויות האדם, בין אם הם ישראלים או פלסטינים, לארגון. בחודשים שחלפו מאז ניתנה הויזה למר שאקר לישראל, פרסם הארגון מספר דו"חות ופרסומים שהיו תולדה של עבודתו, וביניהם:

- א. פרסום המבקר ומגנה את ארגון החמאס על החזקתם הכפויה שני האזרחים הישראלים אברה מנגיסטו והישאם א-סייד ברצועת עזה - <https://www.hrw.org/news/2017/05/03/2-israelis-who-entered-gaza-held-incommunicado>
- ב. פרסום הבוחן את מצב זכויות האדם בשטחים לרגל מלאת 50 שנה לכיבוש הישראלי- <https://www.hrw.org/news/2017/06/04/israel-50-years-occupation-abuses>
- ג. דו"ח על שלילת התשובות של פלסטינים ממזרח ירושלים- <https://www.hrw.org/news/2017/08/08/israel-jerusalem-palestinians-stripped-status>

ד. דו"ח שהוגש לוועדת האו"ם לביעור האפליה נגד נשים בגינבה לקראת סקירתה את מצב זכויות הנשים בישראל - <https://www.hrw.org/news/2017/10/10/human-rights-watch-submission-cedaw-committee-israels-periodic-report-68th-session>

ה. פנייה לרשות הפלסטינית וכן דו"ח פומבי המגנים את האופי המגביל של חוק בדבר פשיעה מקוונת שנחקק על ידי הרשות הפלסטינית והמצמצם באופן בלתי מידתי ושרירותי את זכויותיהם של הפלסטינים לחופש ביטוי, לפרטיות ולהגנה על מידע - <https://www.hrw.org/news/2017/12/20/palestine-reform-restrictive-cybercrime-law>

ג. ההאשמה בדבר "תמיכה אקטיבית" בחרם, משיכת השקעות ו/או סנקציות על ישראל

13. בניגוד גמור לאמור בהמלצת המשרד לעניינים אסטרטגיים, לא הארגון - ולא שאקר כנציגו - פועלים לקידום חרם, משיכת השקעות או הטלת סנקציות על חברות הפועלות בהתנחלויות, על ישראל או על ישראלים. ממילא הארגון אינו חלק מתנועת ה-בי.די.אס ואינו מביע עמדה בנוגע לה.

14. יחד עם זאת, וכפועל יוצא של עבודתו של הארגון בכל רחבי העולם לקדם הגנה של זכויות אדם, הארגון מפרסם מעת לעת המלצות למגזר העסקי. לארגון למעשה מחלקה המוקדשת למחקר וסגור המיועדת לעודד חברות לעמוד בחובותיהם ביחס לזכויות אדם. בשנה שעברה המחלקה פרסמה, בין היתר, דו"ח על עבודת ילדים כפויה בזיקה להשקעות של הבנק העולמי בתעשיית הכותנה באוזבקיסטן, ועל חובת השקיפות במסלול הייצור והשיווק בתעשיית הביגוד וההנעלה העולמית.

15. בהקשר של ישראל, הארגון מצא בדו"ח שפרסם בשנת 2016, "כיבוש בע"מ", שחברות שונות הפועלות בהתנחלויות תורמות להפרת זכויות אדם של פלסטינים ומרוויחות מהפרות אלה, והכל תוך הפרת הדין הבינלאומי. על בסיס ממצאים אלה הארגון המליץ לחברות לעצור פעילויות עסקיות הקשורות בהתנחלויות. ההמלצות האמורות לא נועדו להפעיל לחץ על מדינת ישראל ולהביאה לתוצאה פוליטית מסוימת, אלא לספק הדרכה לחברות מסחריות כיצד עליהן לפעול על מנת לעמוד בחובות המוטלת עליהן בכל הנוגע להגנה על זכויות אדם. במילים אחרות: לא מדובר במהלך שמטרתו ליצור לחץ פוליטי אלא למנוע פגיעה בזכויות אדם, והרי זהו ייעודו של הארגון, ככל ארגון זכויות אדם.

16. HRW אינו עוסק בפעילויות עסקיות בתוך הקו הירוק או בשיתופי פעולה אקדמיים או תרבותיים עם ישראל או עם ההתנחלויות.

17. לצד העובדה שהארגון אינו מקדם חרמות, משיכת השקעות ו/או סנקציות בהקשר של הסכסוך הישראלי/פלסטיני, הארגון מכיר בזכותם של יחידים לנקוט בפעולות לא אלימות לקידום אמונתם, לרבות על ידי השתתפותם בחרם.

18. ובאשר למר שאקר: כאמור מר שאקר הינו נציג הארגון באזור מאז אוקטובר 2016. לכל חברי צוות הארגון יש השקפות פוליטיות אשר בהן החזיקו בטרם החלו לעבוד בארגון, אך מרגע שהצטרפו ל-

HRW, הם מפרידים בין השקפות אלה לבין עבודתם שבמסגרתה הם רכיב אחד מתוך מכלול שבו כל תוצר עבודה נבדק על-ידי ארבעה אנשים או יותר בטרם מפורסם. בהתאם, כמו כל עובד אחר מר שאקר מחויב בהתבטאויותיו הציבוריות למדיניות ולעמדות הארגון, ובתוך כך בנוגע לסוגיית החרם, משיכת השקעות והטלת סנקציות בהקשר של הסכסוך הישראלי-פלסטיני כפי שזו הוצגה לעיל.

19. הרכיב היחיד המוזכר בדו"ח המשרד לעניינים אסטרטגיים ואשר נוגע לתקופה בה מר שאקר עבד בארגון, עוסק בפעילות שנעשתה במסגרת הארגון בקשר לחסות שהעניקה התאחדות הכדורגל העולמית (פיפ"א) למשחקי כדורגל בליגה הישראלית שנערכו בהתנחלויות. המדובר בטענה שמר שקיר יחד עם ארגון HRW "ובמקביל למאמצים המדיניים- תודעתיים של הרשות הפלסטינית והפעילות של ארגוני BDS מכל העולם, [פעל] להשפיע על פיפ"א ולהביא להשעיית שישה מעודנים מהארגון" (פסקה 15 במסך ההמלצות של המשרד לנושאים אסטרטגיים).

20. **אלא שפעילות הארגון בעניין זה לא מהווה קריאה לחרם או קידום של חרם, ובנוסף לכך העמדה של הארגון בנושא פורסמה בטרם מר שאקר מונה לנציג הארגון בישראל ובשטחים הכבושים ובהתאם מר שאקר לא היה כלל מעורב בעניין.** הפרסום הרלבנטי של הארגון (<https://www.hrw.org/news/2016/09/25/israel/palestine-fifa-sponsoring-games-seized-land>) הופץ בספטמבר 2016, וזאת בעת שמר שאקר הצטרף לארגון רק בחודש אוקטובר 2016. לגופם של דברים, הפרסום קרא לפיפ"א שלא לקיים משחקים בהתנחלויות אלא רק בגבולות ישראל, בהתאם לחובותיה הנובעות מהדין הבינלאומי. אין שחר לטענה כי הארגון (או מר שאקר שטרם עבד בארגון) היו מעורבים בקריאה "להשעיית שישה מועדונים" מפיפ"א. והרי כל נער בישראל יודע שמועדוני כדורגל כלל אינם חברים בפיפ"א, אלא התאחדויות הכדורגל של מדינות. ואכן, נציגי HRW הבהירו כי פיפ"א והתאחדות הכדורגל הישראלית יוכלו לתקן את המצב על ידי העתקת המשחקים של אותם שישה מועדונים, כולל אותם שחקנים, מאמנים ומעריצים, אל תוך ישראל.

21. עיון בדו"ח המשרד לעניינים אסטרטגיים אשר הועבר לידינו מראה כי למעט סוגיית פיפ"א אליה התייחסנו לעיל, כל המידע הכלול בו והנוגע למר שאקר **עוסק בתקופה שטרם מונה לתחקירן של הארגון ונציגו בישראל ובשטחים, וברובו מתייחס לתקופה לפני שנים בה עוד היה סטודנט.** פעילות זו, מעבר לעובדה שאין בה ולו אלמנט אחד של אנטי-ישראליות (להבדיל מביקורת של מדיניות ממשלת ישראל) התמקדה בהפרת זכויות אדם הנובעת מהכיבוש, והינה כולה פעילות פוליטית לגיטימית, גלויה ושוחרת שלום.

22. ולבסוף נזכיר פעם נוספת שויות העבודה אשר במסגרתה מר שאקר שוהה בארץ **הונפקה לבקשת ועבור הארגון.** זאת ניתן גם לראות בהודעתכם על מתן ההיתר מיום 12.3.17 בו הודעתם לארגון על מתן היתר המתייחס שמית למר שאקר ומאפשר את העסקתו בישראל. מר שאקר, אם-כן, הינו נציג מטעם הארגון, הוא חלק אינטגרלי שלו והוא נהנה מאשרה שהונפקה עבורו **לארגון.** מר שאקר אינו נמצא בארץ מטעם עצמו אלא כנציג הארגון. מכאן שהחלטתכם לשקול מחדש את האשרה משמעותה שקילה מחדש של היתר ההעסקה של ארגון HRW.

23. לאור כל האמור, הטענה שהארגון או מר שאקר תומכים "באופן אקטיבי ומתמשך באסטרטגיה הקוראת לחרם, משיכת השקעות, והטלת סנקציות על ישראל" – בפשטות - אינה נכונה.

ד. אי-חוקתיותו של התיקון לחוק הכניסה לישראל ולחלופין היעדרה של עילה לשלילת האשרה:

24. חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 (להלן: "החוק") מעניק לשר הפנים שיקול דעת להורות על ביטול רישיון שהייה של אזרח זר. אחת העילות המנויות בחוק (סעיף 2(ד) לחוק (שהוסף בתיקון מס' 28)) הינה שהאזרח הזר או הארגון או הגוף שהוא פועל בעבורם, פרסמו ביודעין "קריאה פומבית להטלת חרם על מדינת ישראל, כהגדרתו בחוק למניעת פגיעה במדינת ישראל באמצעות חרם, התשע"א-2011, או התחייב להשתתף בחרם כאמור". סעיף 2(ה) מאפשר לשר הפנים לחרוג מהאמור בסעיף 2(ד) "מטעמים מיוחדים שירשמו".

25. ביום 24.7.17 פרסמה רשות האוכלוסין "תבחינים למניעת כניסה לישראל של פעילי חרם" המגדירים את תנאי היישום של הוראה זו של החוק. לפי התבחינים, על מנת שהוראת החוק תיושם על ארגון (ועובדיו ונציגיו), על התמיכה בחרם להיות "באופן אקטיבי, רציף ומתמשך" (ההדגשה במקור). כדי שהוראת החוק תחול על פעיל שאינו חלק מארגון עליו לנקוט ב"פעילות ממשית, עקבית ורציפה לקידום חרמות במסגרת ארגוני הדה-לגיטימציה הבולטים או באופן עצמאי".

26. עוד קובע מסמך התבחינים ש"עובדת היותו של ארגון אנטי-ישראלי או פרו-פלסטינית או היותו בעל אגידה ביקורתית כלפי מדיניות ממשלת ישראל, אינה מהווה, כשלעצמה, עילה כדי למנוע כניסה לישראל".

27. כאמור לעיל, הואיל והארגון ומר שאקר, כחוקר ונציג מטעם הארגון בישראל ובשטחים הכבושים, לא פרסמו "קריאה פומבית להטלת חרם על מדינת ישראל", בוודאי שלא באופן "אקטיבי, רציף ומתמשך" – ממילא התיקון לחוק אינו רלבנטי ואין עילה לביטול האשרה שניתנה.

28. מטעם זה יש לאשרר את היתר ההעסקה ואת רישיון הישיבה. הטענות שיוצגו להלן הינם טיעונים חלופיים לעמדתנו זו.

29. ראשית, עמדתנו היא שתיקון מספר 28 לחוק הכניסה לישראל מבטא גישה בלתי דמוקרטית בעליל לפיה מדינה רשאית לחסום כניסה של זרים בהתאם להשקפותיהם הפוליטיות תוך הפרת זכותם לחופש ביטוי, לחופש המצפון, לחירות הפעולה הפוליטית ובהקשרים מסוימים אף לחופש דת. מרשינו סבורים כי תיקון מספר 28 הוא לפיכך בלתי חוקתי ודינו להתבטל ולעבור מן העולם. לפיכך עמדתנו היא שעל שר הפנים להימנע מלהפעיל את שיקול הדעת שכביכול מסור לו על-פי התיקון לחוק, שכן הפעלת הסמכות נגועה באי-חוקתיות גלויה וחמורה.

30. שנית, גם בהנחה שתיקון 28 תקף, עילת ביטול האשרה שהוא מקים אינה מתקיימת במקרה שלפנינו, היות ושאקר וארגונו אינם אקטיביסטים שהתבטאויותיהם בנוגע לסכסוך הישראלי פלסטיני הן חלק

מפעילות שמטרתה כפיית פתרון פוליטי מסוים, אלא במומחה ובארגון לזכויות אדם מקצועיים מובהקים שהתבטאויותיהם הן חלק משליחותם לקדם ולבצר את זכויות האדם לכל.

31. קריאה של תיקון 28 תוך ניסיון ליישבו עם עקרונות חוקתיים בסיסיים שמחייבים כיבוד של חופש הביטוי, המצפון והדת, ככל שזו אינה מביאה לביטול מלא של התיקון, תחייב פרשנות לפיה התיקון לא נועד למנוע כניסה של מי שביטוי שלהם נובע מניסיון למנוע הפרה של זכויות אדם, אלא נועד לפעול כלפי מי שמשמשים בחרם כאמצעי להפעלת לחץ פוליטי על ממשלת ישראל. כאמור אנו סבורים שקריאה לחרם היא אקט לגיטימי המוגן על-ידי חופש הביטוי ושסנקציות בגינה נגועה באי-חוקתיות ברורה, אולם כאמור לעיל עובדתית הארגון ומר שאקר לא קראו לחרם על ישראל ואין לפרש את המלצותיהם להימנע מהפרת זכויות אדם אלא כפעילות זכויות אדם לגיטימית שהתיקון לחוק לא חל עליה.

32. ונזכיר כי הארגון הוא ארגון ותיק, ידוע ובעל מוניטין עצום בתחום זכויות האדם ושומר שאקר, הוא בעל תארים אקדמיים עם דגש על משפט זכויות האדם (מהאוניברסיטאות האמריקניות היוקרתיות סטנפורד וג'ורג'טאון), וניסיון ועבר שאינו מותר מקום לספק בדבר היותו פעיל זכויות אדם מובהק: בשנת 2007 הוענקה למר שאקר מלגת פולברייט (Fulbright) על ידי מחלקת המדינה האמריקאית בכדי לבצע מחקר על רפורמה פוליטית וכלכלית בסוריה; הוא ייצג עצורים ממחנה המעצר גואנטנמו שבקובה בהליכי הביאס קורפוס בבתי המשפט הפדראליים בארה"ב; הוא היה ממחברי הדו"ח "Living Under Drones" של בתי הספר למשפטים של אוניברסיטת סטנפורד וניו יורק, בו תועדו תוצאות תקיפות שביצעה ארצות הברית באמצעות כלי טיס בלתי מאוישים בפקיסטן; הוא העביר הרצאות רבות בנושא זכויות אדם, כולל בבתי הספר למשפטים באוניברסיטת הרווארד, ייל וקולומביה; בשנים 2013-2014, בתקופת עבודה קודמת וקצרה בארגון HRW הוא חקר ותיעד הפרת זכויות האדם במצרים, ובין היתר כתב דו"ח שעסק בהרג ההמוני של מפגינים ב-2013, לרבות טבח ראבעה. אגב, פרסום הדו"ח על מצרים הצית מערכה של הסתה נגד הארגון ונגד מר שאקר אישית ובשל החשש לביטחונו הוא נאלץ לעזוב את קהיר. אס-כך, גם בהתאם למסמך התבחינים, אין עילה לביטול האשרה.

ה. התקיימותו של החריג הקבוע בחוק למניעת / שלילת אשרה

33. לחלופי-חילופין, מתקיימים התנאים לשימוש בחריג הקבוע בסעיף 2(ה) לחוק הכניסה לישראל, שכן ביטול ההיתר ו/או האשרה של מר שאקר משמעה פגיעה קשה חמורה ובלתי הפיכה בעקרונות דמוקרטיים יסודיים של הקניית חירות למבקרי מדיניות הממשלה ובראש ובראשונה למי שתפקידם ולשליחותם המקצועית מערבת ביקורת השלטון, כגון עיתונאים או ארגוני זכויות אדם, לפעול ולהביע את דעתם. החלטה לשלול את ההיתר מהארגון וממר שאקר תעמיד את ישראל בשורה אחת עם מדינות ספורות שנקטו בדרך זו ומנעו את כניסתם של נציגי HRW כגון קובה, סודן, וצפון קוריאה. מועדון שספק אם ישראל מעוניינת להיות חברה בו.

34. לכן, כפי שקבע משרד החוץ בחוות-דעתו שהוזכרה בהמלצת המשרד לעניינים אסטרטגיים, ביטול האשרה של מרשינו תגרום לנזק משמעותי למדינת ישראל, נזק שאפשר וראוי להימנע ממנו.

1. דברי סיום

35. מכל הטעמים האמורים, אנו סבורים שאין מקום לעשות שימוש בסמכות המסורה לכאורה לשר בהתאם סעיף 2(ד) לחוק הכניסה לישראל: הסעיף אינו חוקתי; העילה שהוא יוצר אינה קיימת במקרה זה כיוון שתנאיו בהתאם לתבחיני משרד הפנים לא התמלאו; וקיימת עילה מובהקת לשימוש בחריג הקבוע בסעיף 2(ה) לחוק.

36. בהתאם, השר מתבקש לדחות את המלצת המשרד לעניינים אסטרטגיים ולהותיר את אשרת השהייה על כנה. בנוסף, ולנוכח התקרבות המועד שבו האשרה תפוג (31.3.2018), יתבקש משרד הפנים להאריך את תוקף האשרה של מר שאקר בשנה נוספת. בקשה מתאימה תוגש בעניין בימים הקרובים בדרך המקובלת.

37. שלילת האשרה תשדר מסר קשה ביותר לציבור הישראלי ולעולם כולו בנוגע לשאלה האם החברה הישראלית עודנה חברה פתוחה שבה ויכוחים, גם בשאלות רגישות הנוגעות לאופייה של החברה וערכיה, מתנהלים בפתיחות תוך שמירה קפדנית על הזכות ועל החירות של בעלי דעות שונות להביע עמדות שאינן פופולאריות. שלילת האשרה משמעה שמדינת ישראל אינה סובלנית לקולות ביקורתיים בתחום זכויות האדם והיא מעדיפה השתקתם על-פני התמודדות עניינית עם ביקורתם.

38. במידה ולמרות האמור בכתב טיעונים זה השר יחליט לשלול את האשרה של מר שאקר, הנכם מתבקשים לעקב את ביצוע השלילה למשך 30 ימים בכדי לאפשר לארגון ולמר שאקר לנקוט בהליך משפטי לתקיפת ההחלטה.

בכבוד רב,

סופיה ברודסקי, עו"ד
[Signature]

מיכאל ספרד, עו"ד
[Signature]